

**แนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคม
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี**
**DEVELOPMENT GUIDELINES FOR SOCIAL WELFARE SERVICE PROVISION OF
THA KHAM SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, KHAI BANG
RACHAN DISTRICT, SING BURI PROVINCE**

วัลัยกร สุขประเสริฐ และอภิชาติ พานสุวรรณ*

Walaikorn Sukprasoet, and Apichat Pansuwan*

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Graduate School, Phra Nakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

*Corresponding Author E-mail: apichat_asm@hotmail.com

Received April 9, 2026; Revised April 30, 2026; Accepted May 6, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) นำเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม โดยการศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำนวน 400 คน และกลุ่มตัวอย่างของข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน One - Way ANOVA และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจตามลำดับ 2) ปัจจัยด้านอาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ในด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางการพัฒนาที่เสนอครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งล้วนเป็นมิติสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ โดยเน้นการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การพัฒนา, งานสวัสดิการสังคม, การให้บริการ

Abstract

This article aims to: 1) study the social welfare service provision of the Tha Kham Subdistrict Administrative Organization. 2) compare opinions regarding social welfare service provision of the Tha Kham Subdistrict Administrative Organization, classified by personal factors; and 3) propose guidelines for developing social welfare services of the Tha Kham Subdistrict Administrative Organization. This study utilizes a mixed-methods research approach, integrating both quantitative and qualitative data. Quantitative Sample: The study surveyed 400 residents living within the jurisdiction of the Tha Kham. Qualitative Sample: In-depth insights were gathered from 9 key informants. The primary research instrument was a comprehensive questionnaire. Quantitative data were analyzed using statistical measures including percentage, mean, and standard deviation, alongside One-Way ANOVA for comparative analysis. Qualitative data were synthesized and presented through descriptive analysis.

The findings reveal that: 1) Opinions regarding the social welfare services provided by the Tha Kham Subdistrict Administrative Organization in Khai Bang Rachan District, Sing Buri Province, were at the highest level overall. When categorized by dimension, Education yielded the highest mean score, followed by Social Welfare, Environment, and Economy respectively. 2) Disparities in occupation and educational attainment resulted in statistically significant differences in opinions regarding social welfare services in the social dimension, at the .05 significance level. 3) The proposed development guidelines encompass education, economics, social aspects, and the environment, all crucial dimensions for improving the quality of life of people in the area. They emphasize systematic planning, appropriate resource allocation, human resource development, creating opportunities for public participation, and continuous monitoring and evaluation of the implementation.

Keywords: Development, Social Welfare Services, Service Delivery

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงจากระบบราชการส่วนกลางสู่การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้บริการสาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะภารกิจด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามมาตรา 67 (6) ที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2556)

ในบริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม การให้บริการด้านสวัสดิการสังคมครอบคลุมทั้งการขึ้นทะเบียนและจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ การดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) การสนับสนุนสวัสดิการเด็กและเยาวชน ตลอดจนการส่งเสริมการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพผ่านหน่วยบริการในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัจจุบันการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจะมีความสะดวกมากขึ้นผ่านช่องทางต่าง ๆ แต่ยังคงพบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และประชาชนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งอาจขาดความเข้าใจในขั้นตอนการรับสิทธิ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการได้อย่างเต็มที่ โดยพบว่าในตำบลท่าข้าม มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมาคิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 18 ของประชากรในพื้นที่ (กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2569) และด้วยสถานการณ์สังคมสูงวัยและการขยายตัวของนโยบายสวัสดิการภาครัฐในปัจจุบันจึงไม่ได้เพียงเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสิทธิของประชาชนเท่านั้น แต่ยังสร้างแรงกดดันเชิงโครงสร้างต่อการทำงานของ อบต.ท่าข้ามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งในมิติของภาระงาน ทรัพยากร และความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านการเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร การพัฒนาระบบข้อมูล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับพื้นที่ เพื่อให้การจัดสวัสดิการสังคมสามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การพัฒนาการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามจึงควรมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม การอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มเปราะบาง การพัฒนาระบบบริการให้เข้าถึงง่าย รวมถึงการลงพื้นที่เชิงรุกเพื่อให้ประชาชนได้รับสิทธิอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และในบริบทของการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ความพึงพอใจในการรับบริการของประชาชนไม่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของระบบบริการเพียงด้านเดียว แต่มีความสอดคล้องปัจจัยส่วนบุคคลของผู้รับบริการ ซึ่งส่งผลต่อทั้งการรับรู้ การเข้าถึง และการประเมินคุณภาพบริการในแต่ละขั้นตอน และนำไปสู่การยกระดับความพึงพอใจในการรับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จากมุมมองของผู้รับบริการจำนวน 1,248 คน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามแตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีทางด้านประชากรศาสตร์

จิรวุฒน์ วงศ์ธงชัย และกาญจนา สุคันธสิริกุล (2557) ได้ศึกษาเรื่องประชากรศาสตร์ไว้ว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการรับรู้และการยอมรับเทคโนโลยี สอดคล้องกับศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2533) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย อายุ เพศ รายได้ การศึกษา เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งงานวิจัย ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ และสถิติที่วัดได้ของประชากรที่ช่วยกำหนดตัวแปรด้านทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญ และคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกัน นอกจากนี้โมรีอาร์ท ขาวสังข์ (2566) ได้อธิบายได้ว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ว่ามีความสำคัญในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ ซึ่งรวมถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่นอายุ เพศ ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษา และสถานะทางเศรษฐกิจ การวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้สามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนและปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยพื้นฐานของบุคคลที่แตกต่างกัน ซึ่งความต่างจะส่งผลต่อพฤติกรรมในสังคม และสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างกัน ในด้าน เพศ อายุ รายได้ การศึกษา และอาชีพ จึงแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพการให้บริการของหน่วยงานราชการต้องมีมาตรฐานที่ชัดเจน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) กระบวนการและระยะเวลาในการให้บริการที่แน่นอน 2) ขั้นตอนการให้บริการที่ไม่ซับซ้อน 3) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีความรู้

ความสามารถและมีจิตบริการ 4) สิ่งอำนวยความสะดวกและสถานที่ที่เหมาะสมและ 5) ช่องทางการให้บริการที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย หน่วยงานต้องประกาศมาตรฐานการให้บริการให้ประชาชนทราบและสามารถตรวจสอบได้

ประสพพร ยิ่งประเสริฐ (2567) กล่าวว่า คุณภาพบริการ คือ สิ่งที่ใช้บริการชีวิตหรือประเมินทั้งก่อนการรับบริการและหลังรับบริการ เพื่อพิจารณาการเข้าใช้บริการในครั้งต่อไป โดยเป็นการเปรียบเทียบจากสิ่งที่ได้สัมผัส หรือได้รับจริงกับสิ่งที่คาดหวัง ซึ่งจะนำไปสู่ความพึงพอใจและข้อตกลงร่วมกันในความสัมพันธ์ระยะยาว โดยเกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

สรุปได้ว่า คุณภาพการให้บริการ หมายถึง การบริการที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มาใช้บริการ การเข้าถึงบริการได้ง่าย ทำเลที่ตั้งที่สะดวก เวลาทำการที่เหมาะสม และมีช่องทางการติดต่อที่หลากหลาย ความรวดเร็วในการให้บริการ โดยลดขั้นตอนที่ซับซ้อนและระยะเวลารอคอย ความถูกต้องครบถ้วน ของข้อมูลและเอกสารที่ออกให้ ความเป็นธรรม ในการปฏิบัติต่อประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ ความเอาใจใส่และเป็นมิตร ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นในการต้อนรับและให้ความช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ได้รับความพึงพอใจในการบริการมากที่สุด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการสาธารณะ

กรสุลี จันทะรัง (2563) ได้กล่าวว่า ระบบการให้บริการสาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่ต้องประพฤติและปฏิบัติให้มีความเชื่อถือไว้วางใจที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยต้องมีความเข้าใจและมีความเสมอภาคในการให้การบริการมีความสนใจและให้ความสำคัญต่อผู้ใช้บริการ มีการให้คำแนะนำเอาใจใส่ผู้ใช้บริการอย่างสม่ำเสมอและมีบุคลากรที่มีคุณภาพ

ณิซกุล ทศนโกวิท (2566) กล่าวว่า ข้อบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวดที่ 14 การปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีข้อบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำบริการสาธารณะโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสาระสำคัญว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น (มาตรา 250) โดยการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควร ให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก

สรุปได้ว่า การบริการสาธารณะ หมายถึง การบริการที่เป็นการดำเนินการของภาครัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้เข้าถึงบริการได้อย่าง สะดวก รวดเร็วและเท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด ในด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านความเป็นอยู่ ด้านสาธารณสุข ด้านคุณภาพชีวิตและด้านการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5 (2566) กล่าวว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550 ให้ความหมายว่า สวัสดิการสังคม

คือ ระบบการจัดบริการทางสังคมซึ่งเกี่ยวกับการป้องกันการแก้ไขปัญหาการพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมเพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงาน การมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรมและบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

ดวงพร จงโปร่งกลาง (2564) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดสวัสดิการสังคมเป็นการดำเนินการเพื่อมีแนวทางการป้องกัน การพัฒนาการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคมการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาเพื่อตอบสนองให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยหลักการในการจัดสวัสดิการสังคม คือ การคำนึงถึงความเท่าเทียมและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

สรุปได้ว่า งานสวัสดิการสังคมหมายถึง กิจกรรมที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้ทั่วถึง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บวรเดช อนุชา และกฤตวรรณ สาหร่าย (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสวัสดิการสังคมที่ได้รับกับการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสวัสดิการที่ได้รับ, การดูแลตนเองและความต้องการสวัสดิการสังคมเพิ่มเติมของผู้สูงอายุซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุ จำนวน 389 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษา พบว่า 1. ในภาพรวมผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.73) ด้านการดูแลตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.16) และด้านความต้องการสวัสดิการของผู้สูงอายุภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.82) 2. ผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้สวัสดิการสังคมที่ได้รับแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ

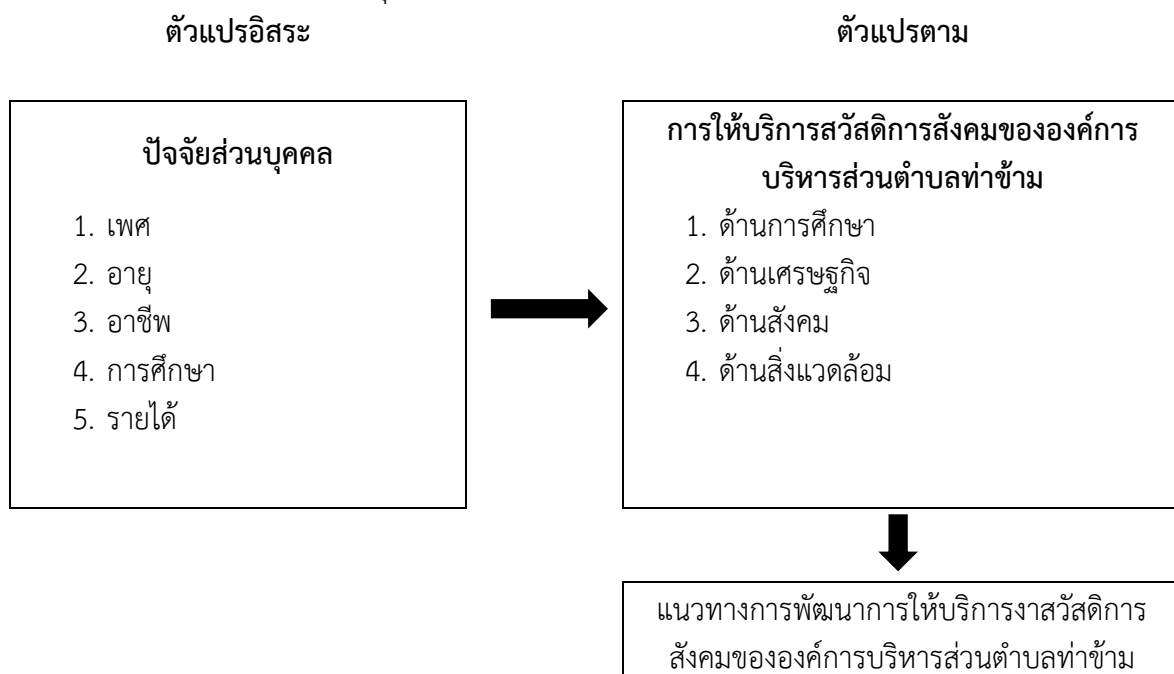
ไพโรทูล เนตรพันทั้งและธีระ ฤทธิรอด (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนกลาง มีดังนี้ ด้านบุคลากรยังไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการช่วยเหลือ ผู้พิการโดยเฉพาะ แต่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจาก ตำแหน่งงานอื่น ซึ่งยังไม่มี ความรู้ความสามารถในการให้บริการ ทำให้การบริการไม่ทั่วถึง และควรส่งเจ้าหน้าที่ เข้ารับการฝึกอบรมการให้บริการผู้พิการอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ เนื่องจาก งบประมาณที่จัดสรรให้ผู้พิการมีเพียงเบี้ยยังชีพรายเดือน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ประจำวันของผู้พิการ จึงควรจัดสรรงบประมาณด้านอื่นในการช่วยเหลือผู้พิการ และ ขอรับการอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น ด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของผู้พิการ จึงควรสำรวจความต้องการของผู้พิการให้ครบถ้วน เพื่อสรรหาวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการและจัดหาสถานที่เก็บที่เหมาะสม สะอาด ปลอดภัย และมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำ แนะนำ

ในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ด้านการ บริหารจัดการ เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นยัง ไม่มีนโยบายในการ ให้บริการผู้พิการ จึงควร กำหนดนโยบายการให้บริการผู้พิการ รวมทั้งการจัดตั้งกองทุน การจัดกิจกรรมหรือ โครงการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการเพื่อให้มีรายได้เสริม

วาสนา ขอนทอง และคณะ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชรในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากรโครงสร้างภาษีอากรบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากรและพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ ตัวแปรตาม การให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ประกอบด้วย 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม กรอบแนวคิด เรื่องแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้รับบริการงานสวัสดิการสังคมที่มีภูมิลำเนาอยู่ในทะเบียนราษฎร์ ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำนวน 1,248 คน

1. กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนที่เข้ารับบริการสาธารณะด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำนวน 400 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้สูตรของ Yamane ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นโดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตร ได้แก่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

กำหนดให้เท่ากับ .05

เมื่อแทนค่าลงในสูตรจะได้ผลดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,248}{1 + 1,248 (0.05^2)} \\ &= \frac{1,248}{3.12} \\ &= 400.00 \end{aligned}$$

2. กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำชุมชน รวมทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือแบบสอบถามที่เป็นการใช้คำถามแบบปลายปิดโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณดังที่กล่าวไปแล้ว จำนวน 400 ชุด โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน เป็นแบบสอบถาม (Check list) มีลักษณะข้อคำถามแบบปลายปิด จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับการแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้คือแบบสอบถามแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสิงห์บุรี เป็นการใช้คำถามแบบปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูล รวบรวมแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตในการวิจัยเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดสิงห์บุรี กำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุม กำหนดคุณภาพการให้บริการสาธารณะ
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของ ภาษา เนื้อหา ประเด็นคำถามและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
4. ทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบ pre-test จากกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาจากค่า Cronbach's Alpha Coefficient โดยนำผลทดสอบที่ได้ไปทดสอบในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS Statistics เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งต้องมีค่าอยู่ในระหว่าง 0.70 - 1.00 และจากการทดสอบ พบว่า แบบสอบถามครั้งนี้ มีค่า Cronbach's Alpha 0.85
5. ดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปรวบรวมข้อมูลกับประชากรกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยแจ้งวัตถุประสงค์และขั้นตอนในการสัมภาษณ์
2. ส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน ก่อนวันสัมภาษณ์ล่วงหน้า 7 วัน
3. ผู้วิจัยเข้าพบผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD.)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม การทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่อทดสอบความแตกต่างของคุณภาพการให้บริการสาธารณะด้านงานสวัสดิการสังคมกับปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้การทดสอบด้วย t - test ในกรณีตัวแปร สองกลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วย F- test (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรที่มากกว่าสองกลุ่ม และการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี Fisher LSD สำหรับพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และเพศทางเลือก จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 20-40 ปี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา อายุ 41-60 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 ตามลำดับ

ด้านอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 รองลงมาเป็นเกษตรกร จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 ข้าราชการ/พนักงานภาครัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และรับจ้างทั่วไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาปวส. หรือเทียบเท่า จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 ประถมศึกษา จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 และปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ

ด้านรายได้ พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมา 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และ 5,001-15,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม

การให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านการศึกษา	4.28	0.51	มากที่สุด
2. ด้านเศรษฐกิจ	4.18	0.39	มาก
3. ด้านสังคม	4.27	0.52	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.24	0.41	มาก
ภาพรวม	4.24	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือด้านสังคม ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.39) ซึ่งผู้วิจัยสามารถอธิบายรายละเอียดเป็นรายด้านได้ ดังนี้

ด้านการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการประชาสัมพันธ์การช่วยเหลือครอบครัวยากจนที่มีบุตรหลานด้อยโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับลงทะเบียนสำหรับการรับเงินสงเคราะห์เด็กแรกเกิดอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.30$, S.D. = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กเกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับผู้สูงอายุในครอบครัว ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.79)

ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ มีการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการจัดฝึกอบรมพัฒนาอาชีพที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.79)

ด้านสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กและผู้ด้อยโอกาสอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

($\bar{x}$ = 4.37, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}$ = 4.28, S.D. = .064) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ($\bar{x}$ = 4.20, S.D. = 0.65)

ด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.24, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการช่วยเหลือปรับปรุงบ้านผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ผู้ยากไร้ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.36, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้ส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชน ($\bar{x}$ = 4.29, S.D. = 0.64) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ มีการส่งเสริมในประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะรีไซเคิล ($\bar{x}$ = 4.14, S.D. = 0.65)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ ผ่านการทดสอบความแตกต่างของตัวแปรที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ซึ่งมีสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้ ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อแนวทางการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ

การให้บริการงานสวัสดิการสังคม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.47	2	0.73	2.82	0.06
	ภายในกลุ่ม	103.20	397	0.26		
	รวม	104.67	399			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	0.61	2	0.30	1.97	0.14
	ภายในกลุ่ม	61.30	397	0.15		
	รวม	61.91	399			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.60	2	0.80	2.95	0.05
	ภายในกลุ่ม	107.52	397	0.27		
	รวม	109.13	399			

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ (ต่อ)

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.54	2	0.27	1.57	0.20
	ภายในกลุ่ม	68.18	397	0.17		
	รวม	68.72	399			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.20	2	0.10	1.31	0.26
	ภายในกลุ่ม	30.26	397	0.07		
	รวม	30.40	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.013	2	0.00	0.02	0.97
	ภายในกลุ่ม	104.65	397	0.26		
	รวม	104.67	399			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	0.74	2	0.37	2.42	0.09
	ภายในกลุ่ม	61.16	397	0.15		
	รวม	61.91	399			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.72	2	0.36	1.32	0.26
	ภายในกลุ่ม	108.40	397	0.27		
	รวม	109.13	399			

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ (ต่อ)

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2	0.13	0.79	0.45
	ภายในกลุ่ม	68.44	397	0.17		
	รวม	68.72	399			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.00	0.08	0.92
	ภายในกลุ่ม	30.45	397	0.07		
	รวม	30.47	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.55	4	0.38	1.48	0.20
	ภายในกลุ่ม	103.11	395	0.26		
	รวม	104.67	399			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	0.42	4	0.10	0.67	0.60
	ภายในกลุ่ม	61.49	395	0.15		
	รวม	61.91	399			
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3.92	4	0.98	3.68	0.00*
	ภายในกลุ่ม	105.20	395	0.26		
	รวม	109.13	399			

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ (ต่อ)

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	1.31	4	0.33	1.93	0.10
	ภายในกลุ่ม	67.40	395	0.17		
	รวม	68.72	399			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.39	4	0.09	1.28	0.27
	ภายในกลุ่ม	30.07	395	0.07		
	รวม	30.47	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามอาชีพ พบว่า ด้านสังคมมีค่า Sig. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) ผลการทดสอบดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในด้านสังคมมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานภาครัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ (-0.28*) พนักงานบริษัทเอกชน (-0.20*) และรับจ้างทั่วไป (-0.21*)

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านสังคม ด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) จำแนกตามอาชีพ

ด้านสังคม	อาชีพ				
	ข้าราชการ/พนักงาน ภาครัฐ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	เกษตรกร	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป
ข้าราชการ/พนักงาน ภาครัฐ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	-
พนักงาน บริษัทเอกชน	-	-	-	-	-
เกษตรกร	-	-	-	-	-
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	-0.28*	-0.20*	-	-	-0.21*
รับจ้างทั่วไป	-	-	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.33	4	0.08	0.32	0.86
	ภายในกลุ่ม	104.33	395	0.26		
	รวม	104.67	399			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	1.32	4	0.33	2.15	0.07
	ภายในกลุ่ม	60.59	395	0.15		
	รวม	61.91	399			

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.78	4	0.69	2.59	0.03*
	ภายในกลุ่ม	106.34	395	0.26		
	รวม	109.13	399			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.15	4	0.03	.21	0.92
	ภายในกลุ่ม	68.57	395	0.17		
	รวม	68.72	399			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.15	4	0.03	.48	0.74
	ภายในกลุ่ม	30.32	395	0.07		
	รวม	30.47	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านสังคม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.03 ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Fisher's Least Significant Difference (LSD) ผลการทดสอบดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านสังคม ด้วยวิธี Fisher's Least Significant Difference (LSD) จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านสังคม	ระดับการศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	ปวส. หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี
ประถมศึกษา	-	-0.21*	-0.27*	-0.25*	-
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	-	-	-	-	-
ปวส. หรือเทียบเท่า	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี	-	-	-	-	-

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษามีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในด้านสังคมมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น (-0.21*) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (-0.27*) และปวส. หรือเทียบเท่า (-0.25*)

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามรายได้

การให้บริการงานสวัสดิการสังคม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.53	2	0.26	1.02	0.35
	ภายในกลุ่ม	104.13	397	0.26		
	รวม	104.67	399			
ด้านเศรษฐกิจ	ระหว่างกลุ่ม	0.17	2	0.08	0.56	0.56
	ภายในกลุ่ม	61.73	397	0.15		
	รวม	61.91	399			

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามรายได้ (ต่อ)

การให้บริการ งานสวัสดิการสังคม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.18	2	0.09	0.34	0.71
	ภายในกลุ่ม	108.94	397	0.27		
	รวม	109.13	399			
ด้านสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.37	2	0.18	1.08	0.33
	ภายในกลุ่ม	68.34	397	0.17		
	รวม	68.72	399			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.24	0.78
	ภายในกลุ่ม	30.43	397	0.07		
	รวม	30.47	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีจำแนกตามรายได้ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มีค่า Sig. ที่มากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ แสดงว่าประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 9 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำชุมชน โดยผู้วิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดสิงห์บุรี

ให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคม	แนวทางการพัฒนา
1. ด้านการศึกษา	1. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมด้านการศึกษาให้เพียงพอ และพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถานศึกษาในพื้นที่ให้มีความต่อเนื่อง 2. วางแผนและกำหนดโครงการด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการศึกษา 3. สนับสนุนทุนการศึกษาและกิจกรรมเสริมสร้างทักษะให้กับเด็กและเยาวชน รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้มีความหลากหลาย 4. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน และสนับสนุนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่
2. ด้านเศรษฐกิจ	1. ส่งเสริมโครงการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของชุมชน และสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ 2. มีการติดตามและประเมินผลโครงการส่งเสริมอาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม 3. สนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพและเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน 4. ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและสร้างโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่
3. ด้านสังคม	1. พัฒนาระบบการดูแลกลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น 2. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการดำเนินกิจกรรมด้านสังคม 3. เพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน 4. ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคีและความเข้มแข็งของชุมชน
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	1. พัฒนาระบบการจัดการขยะและการรักษาความสะอาดในชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. มีการวางแผนและดำเนินโครงการด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม 3. จัดกิจกรรมรณรงค์และสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 4. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเอง

จากตารางที่ 9 สามารถสรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า การพัฒนาการให้บริการให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องดำเนินการแบบ “บูรณาการทั้งระบบ” ครอบคลุม 4 ด้านหลัก ได้แก่ การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการวางแผนเชิงระบบ การจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ การมีส่วนร่วมของประชาชน และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน โดยแต่ละด้านสามารถพัฒนาให้เกิดเป็นรูปธรรมได้ ดังนี้

1. ด้านการศึกษา มุ่งสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ในชุมชน โดยมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ วางแผนโครงการอย่างเป็นระบบ และสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างเชิงรูปธรรม เช่น จัดโครงการทุนการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับนักเรียนยากจน โดยมีการคัดกรองและติดตามผลรายปี หรือ จัดกิจกรรมเสริมทักษะ เช่น ค่ายภาษา ค่ายอาชีพ หรือ การเรียนรู้ทักษะดิจิทัล

2. ด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการสร้างรายได้และความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และสร้างระบบสนับสนุนที่ต่อเนื่อง ตัวอย่างเชิงรูปธรรม เช่น สร้างช่องทางตลาด เช่น การจัดตลาดนัดชุมชน หรือการขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือ สนับสนุนกลุ่มอาชีพชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกร ให้มีการรวมกลุ่มผลิตและจำหน่ายสินค้า

3. ด้านสังคม การพัฒนาด้านสังคมเน้นการดูแลประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการมีส่วนร่วม ตัวอย่างเชิงรูปธรรม เช่น ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่าง อบต. โรงพยาบาล โรงเรียน และภาคเอกชน

4. ด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมมุ่งสร้างระบบจัดการที่มีประสิทธิภาพและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตัวอย่างเชิงรูปธรรม เช่น จัดโครงการคัดแยกขยะในครัวเรือน พร้อมจัดตั้งจุดรับซื้อขยะรีไซเคิล

ทั้งนี้หากสามารถดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวได้อย่างจริงจัง จะส่งผลให้การให้บริการด้านสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างชัดเจนและยั่งยืนในระยะยาว

สรุป

1. การให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม พบว่า ด้านการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์การช่วยเหลือครอบครัวยากจนที่มีบุตรหลานด้อยโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านเศรษฐกิจ มีการส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านสังคม มีการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็ก และผู้ด้อยโอกาสอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านสิ่งแวดล้อม มีการช่วยเหลือปรับปรุงบ้านผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ผู้ยากไร้ให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อย่างไรก็ตามยังพบประเด็นที่ควรพัฒนา ได้แก่ การให้ความรู้ด้านการอยู่ร่วมกันในครอบครัว การจัดฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับความต้องการ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะ

ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อาชีพและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวและผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นในด้านสังคมสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่นและกลุ่มที่มีการศึกษาสูงกว่า ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยด้านอาชีพและระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อมุมมองด้านสังคมมากกว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ

3. แนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในทุกมิติ โดยด้านการศึกษควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ พัฒนาศักยภาพบุคลากร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ ด้านเศรษฐกิจควรส่งเสริมการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ สนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ด้านสังคมควรพัฒนาระบบดูแลกลุ่มเปราะบางให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และด้านสิ่งแวดล้อมควรพัฒนาระบบจัดการขยะ วางแผนโครงการอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

อภิปรายผลการวิจัย

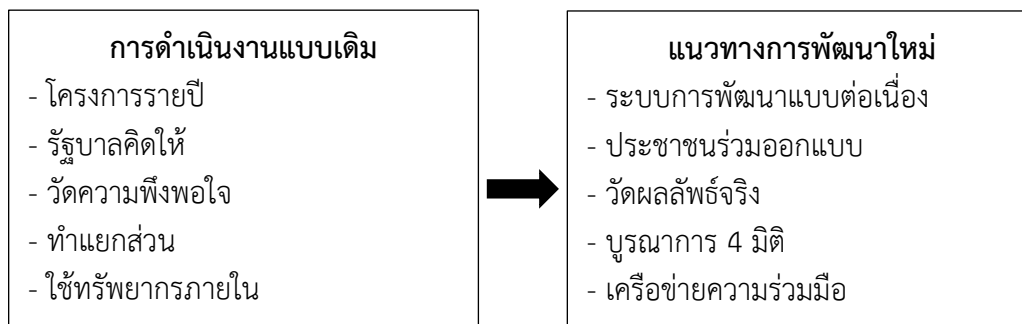
การให้บริการงานสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งสาเหตุที่ด้านเศรษฐกิจมีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ไม่ได้สะท้อนว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ แต่สะท้อนว่าการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นมิติที่ซับซ้อนและเห็นผลยากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่น นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาเน้นการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กมากที่สุด แต่ยังขาดการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในครอบครัว ซึ่งสะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงสังคม สอดคล้องตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2556) ได้กล่าวไว้ ด้านเศรษฐกิจให้ความสำคัญกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและการสนับสนุนอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิดการให้บริการสาธารณะของสมคิด บางโม (2548) ที่มุ่งยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน ด้านสังคมเน้นการดูแลกลุ่มเปราะบางเป็นสำคัญ แต่ยังควรพัฒนากิจกรรมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน วีระพงษ์ เถลิ้มจิระรัตน์ (2545) และด้านสิ่งแวดล้อมมุ่งปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต แต่ยังมีข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า เพศ อายุ และรายได้ไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนถึงความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการ ขณะที่อาชีพและระดับการศึกษามีผลต่อความคิดเห็นด้านสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอธิบายได้ว่า บุคคลที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกันย่อม

มีประสบการณ์ชีวิต มุมมอง และความคาดหวังต่อบริการสาธารณะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในมิติด้านสังคม ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต ความมั่นคงทางสังคม และการมีส่วนร่วมในชุมชน กลุ่มอาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวอาจมีความใกล้ชิดกับชุมชนและมีการพึ่งพาเครือข่ายทางสังคมมากกว่า จึงมีแนวโน้มประเมินการให้บริการในด้านสังคมในระดับที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ขณะที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันอาจส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ และการประเมินคุณภาพบริการที่ได้รับ สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของบวรเดช อนุชา และกฤตวรรณ สาหร่าย (2564) ที่พบว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้สวัสดิการสังคมที่ได้รับแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดด้าน ประชากรศาสตร์ที่จิรวรรณ วงศ์ธงชัย และกาญจนา สุคันธสิริกุล (2557) ที่ระบุว่าปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการรับรู้บริการ เนื่องจากปัจจัยส่วนบุคคลเป็นตัวกำหนดการรับรู้ การตีความ และการประเมินบริการของ ประชาชน ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างในความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้บริการได้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุป ได้ว่า แม้การให้บริการสวัสดิการสังคมจะสามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างเท่าเทียมในภาพรวม แต่ความแตกต่างของอาชีพและระดับการศึกษายังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อมุมมองและการประเมินคุณภาพ บริการในมิติด้านสังคม

แนวทางการพัฒนาการให้บริการด้านงานสวัสดิการสังคม พบว่า ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ โดยให้ความสำคัญกับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม และเพียงพอ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่สอดคล้องกับภารกิจ ตลอดจน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อมีการ บูรณาการการดำเนินงานในทุกมิติอย่างเป็นระบบ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการให้บริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพการให้บริการภาครัฐของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ (2556) ที่ระบุว่า การให้บริการของหน่วยงานภาครัฐควรมีมาตรฐานที่ชัดเจน ครอบคลุม ทั้งด้านกระบวนการและระยะเวลาในการให้บริการที่แน่นอน มีขั้นตอนการให้บริการที่ไม่ซับซ้อน เจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการมีความรู้ความสามารถควบคู่กับการมีจิตบริการ มีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม รวมถึงมีช่องทางการให้บริการที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ทั้งนี้ หน่วยงานควรมีการประกาศมาตรฐานการให้บริการให้ประชาชนรับทราบอย่างโปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความพึงพอใจของผู้รับบริการ

องค์ความรู้ใหม่

แผนภาพที่ 2 แสดงการพัฒนาการให้บริการสวัสดิการสังคม

จากแผนภาพที่ 2 สามารถอธิบายได้ว่าแนวทางการพัฒนาการให้บริการสวัสดิการสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม สามารถยกระดับเป็นต้นแบบสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กได้ในรูปแบบของโมเดลการจัดการสวัสดิการสังคมเชิงระบบแบบมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนด้วยผลลัพธ์ ซึ่งเป็นนวัตกรรมเชิงกระบวนการที่เน้นการบูรณาการ การมีส่วนร่วม การติดตามผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและยั่งยืนในระดับชุมชน จากแผนภาพสามารถอธิบายเป็นรายชื่อได้ ดังนี้

1. จากโครงการรายปี → สู่ ระบบการพัฒนาแบบต่อเนื่อง
แบบเดิม: ทำโครงการตามงบประมาณปีต่อปี จบโครงการแล้วจบเลย ขาดความต่อเนื่อง
แนวทางใหม่: ทุกโครงการต้องมีการติดตามผล และนำข้อมูลกลับมาปรับแผนรอบถัดไป
2. จากรัฐบาลคิดให้ → สู่ ประชาชนร่วมออกแบบ
แบบเดิม: อบต. เป็นผู้กำหนดโครงการ ประชาชนเป็นผู้รับบริการ
แนวทางใหม่: ใช้เวทีประชาคม/กลุ่มย่อย ให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมเลือกโครงการ โดยแยกกลุ่มเป้าหมาย เช่น เกษตรกร ผู้สูงอายุ เยาวชน
3. จากวัดความพึงพอใจ → สู่ วัดผลลัพธ์จริง
แบบเดิม: วัดแค่ความพึงพอใจ หรือจำนวนผู้เข้าร่วม
แนวทางใหม่: กำหนดตัวชี้วัดผลลัพธ์ เช่น รายได้เพิ่มขึ้นเท่าไร ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการกี่เปอร์เซ็นต์ ปริมาณขยะลดลงหรือไม่
4. จากทำแยกส่วน → สู่ บูรณาการ 4 มิติ (Integrated Model)
แบบเดิม: การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม แยกกันทำ
แนวทางใหม่: ออกแบบโครงการให้เชื่อมโยงกัน เช่น โครงการฝึกอาชีพ (เศรษฐกิจ) ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (การศึกษา) ทำเป็นกลุ่ม (สังคม) ใช้วัสดุรีไซเคิล (สิ่งแวดล้อม)

5. จากใช้ทรัพยากรภายใน → สู่ เครือข่ายความร่วมมือ

แบบเดิม: อบต. ทำงานลำพัง

แนวทางใหม่: เชื่อมโยงกับโรงเรียน โรงพยาบาล พาณิชย์จังหวัด เอกชน เช่น ร่วมกับแพลตฟอร์มออนไลน์ช่วยขายสินค้า

เอกสารอ้างอิง

- กรชูลี จันทะรัง. (2563). *ความพึงพอใจในการให้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลมาบไฟ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี* (การค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2569). *รายงานข้อมูลตำบลท่าข้าม*. สืบค้นจาก https://3doctor.hss.moph.go.th/main/rp_village?region=4&prov=MTc=&provn=4Liq4Li04LiH4Lir4LmM4Lia4Li44Lij4Li1&amid=1703&rn=4LiE4Lml4Liy4Lii4Lia4Liy4LiH4Lij4Liw4Lil4Lix4LiZ&tamid=170304&tamname=4LiX4Lml4Liy4LiC4LmJ4Liy4Lih
- จิรวัดน์ วงศ์ธงชัย และกาญจนา สุคันธสิริกุล. (2557). ปัจจัยด้านการรับรู้ที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีบาร์โค้ดสองมิติ ของผู้ใช้งานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย. *Suranaree Journal of Social Science*, 8(1), 37-54.
- ณิขกุล ทศนโกวิท. (2566). *การสร้างสรรค์นวัตกรรมบริการสาธารณะ: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ดวงพร จงโปร่งกลาง. (2564). *อิทธิพลของการจัดสวัสดิการสังคมที่ส่งผลต่อคุณ ภาพชีวิตผู้สูงอายุ:กรณีศึกษา อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- บวรเดช อนุชา และกฤตวรรณ สาหร่าย. (2564). การศึกษาสวัสดิการสังคมที่ได้รับกับการดูแลตนเองของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารสังคมวิวัฒน์*, 12(2), 52-67.
- ประสพพร ยิ่งประเสริฐ. (2567). *อิทธิพลของการรับรู้คุณภาพบริการที่ส่งผลต่อคุณภาพความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการในธุรกิจค้าปลีกด้านการให้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บริษัท อี-เมอร์แซนท์ จำกัด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ไพโรทูล เนตรพันธ์ และธีระ ฤทธิรอด. (2556). แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารร่วมพฤษภูมิ มหาวิทยาลัยเกริก*, 31(3), 47-60.

- โมริอาห์ ขาวสังข์. (2566). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านสะดวกซื้อในเขตกรุงเทพมหานคร (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วาสนา ขอนทอง, ปาจริย์ ผลประเสริฐ และสิทธิเดช วงศ์ปรัชญา. (2553). แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดกำแพงเพชร. *สัปดาห์วารสารการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 16(1), 128-142.
- วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2545). *คุณภาพในการให้บริการ (Quality in Service)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักษิตานนท์ และศุภร เสรีรัตน์. (2533). *การบริหารการตลาดยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา
- สมคิด บางโม. (2548). *องค์การและการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). *พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537*. สืบค้นจาก assets/portals/28/fileups/146/files/สภาพัฒน.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (2556-2561)*. สืบค้นจาก <https://qcds.go.th/newopdc/wpcontent/uploads/sites/7/2021/07/310001.pdf>
- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 5. (2566). *การศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมในการลดความเสี่ยงในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุที่เปราะบางกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. สืบค้นจาก http://tpso-5.m-society.go.th/images/pdf/Reserch_2566_5.pdf